

ROLA BABCI I DZIADKA W ŻYCIU DZIECI

Zacznijmy jednak od kilku informacji na temat święta Dziadków. Dzień Babci i Dziadka obchodzony jest praktycznie na całym świecie. W tym dniu wnuczki obdarowują swoich dziadków drobnymi upominkami oraz dziękują najstarszym członkom rodziny za ich obecność. W Polsce Dzień Babci obchodzony jest 21 stycznia. Pomysł stworzenia tego święta narodził się w Polsce w tygodniku „Kobieta i Życie” w 1964 roku, a jego datę zawdzięczamy Mieczysławie Ćwiklińskiej – znanej postaci kina i teatru. Właśnie tego dnia, sędziwa już aktorka miała wystąpić w Poznaniu. Redakcja „Ekspresu Poznańskiego” wręczyła jej tort oraz kwiaty, ustanawiając tym samym nowe święto — Dzień Babci. Całe wydarzenie miało nieco przypadkowy charakter, ale zostało przyjęte z aplauzem wśród polskiego społeczeństwa.

Dzień Dziadka obchodzimy w Polsce 22 stycznia. Tradycja weszła do polskich zwyczajów zdecydowanie później, bo 14 lat po ogłoszeniu Dnia Babci. To właśnie w 1978 roku Telewizja Polska ogłosiła konkurs na propozycję daty dla tego święta. Dużą popularnością cieszyła się data urodzin Mieczysława Fogga (30 maja), jednak finalnie zdecydowano się na obchodzenie Dnia Dziadka w dzień po Dniu Babci.

Święto Babci i Dziadka stało się dla nas inspiracją do rozważań, jaką rolę babcia i dziadka mają w wychowaniu wnuków.

Na początku chcieliśmy zwrócić uwagę, iż wraz z ze zmianami w kulturze i na rynku pracy zmienił się także model rodziny – już nie jest to rodzina wielopokoleniowa, mieszkająca pod jednym dachem, w której seniorzy mają czas na opiekę nad wnukami. Bardzo często młodzi ludzie mieszkają sami, a rodziców (czyli dziadków) odwiedzają wraz ze swoimi dziećmi. Jeśli mieszkają w tym samym mieście robią to częściej, a kontakt wnuków z dziadkami jest lepszy, natomiast jeśli mieszkają dalej, relacja jest słabsza.

Zmienia się także proces starzenia, który dzięki dostępowi do medycyny, większej świadomości tego, jak funkcjonować, aby zachować zdrowie, pozwala seniorom na długie i aktywne życie. W obecnych czasach babcie i dziadkowie mogą być dla wielu przykładem aktywnego życia.

Rola babci i dziadka jest ważna dla dziecka – nie tylko w kontekście opiekuna, czy pomocy rodzicom. Relacje z dziadkami poszerzają doświadczenia społeczne dziecka, dają także poczucie zakorzenienia w rodzinie i jej przeszłości. Wspierają tym samym rozwój tożsamości indywidualnej.

Bardzo często model wychowania dzieci jest inny u dziadków, a inny u rodziców. Można się spotkać z opiniami, że dziadkowie „pozwalają na więcej”, w kontekście jedzenia słodczy i oglądania bajek. Należy jednak pamiętać, że seniorzy nie zawsze mają siłę spędzać aktywnie czas z dzieckiem i czasem potrzebują wytchnienia. Ponadto dziadkom zdecydowanie trudniej jest odmówić radości wnukom – ich miłość do wnucząt jest bardzo silna, przy czym są zdecydowanie bardziej pobłażliwi, niż byli w stosunku do swoich dzieci. To rolą rodziców jest uczenie dzieci, że cukier jest niezdrowy, a dziadków można jedynie poprosić o jego maksymalne ograniczenie podczas zabaw z najmłodszymi.

Z badań psychologów wynika, że najlepszy stosunek z dziadkami mają dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Niestety rola dziadka maleje wraz z dorastaniem dziecka. Warto zatem wykorzystać czas, w jakim te relacje są najlepsze.

Współczesne babcie to najczęściej kobiety pracujące zawodowo i w sile wieku. Tak samo sytuacja wygląda u dziadków. Nie zmniejsza to jednak ich roli w rodzinie – nadal można liczyć na ich pomoc i bezinteresowną miłość do wnucząt. Zmienia się jednak model „dziadkowania” – współcześni dziadkowie mają relacje bardziej koleżeńskie z wnukami, nowoczesne. Nie ograniczają także własnych aktywności, przez co mogą dawać przykład dziecku, zarazić je pasją.

Relacji z dziadkami nie da się zastąpić – jest ona bardzo ważna dla dzieci, które uczą się od dziadków o dziejach własnej rodziny, szacunku do osób starszych, dostrzegania potrzeb innych ludzi, a także tolerancji. Kontakty z dziadkami mają wpływ na kształtowanie się postaw społecznych oraz poczucia obowiązku. Bardzo często dziadkowie dają dzieciom poczucie bezpieczeństwa i azylu, kiedy nie mogą tego zrobić rodzice (np. w trakcie rozwodu).

Opracowały:

A. Janecka,

J. Sowińska

M. Wąsewicz